

Índex

A) DEFINICIÓ.....	2
B) ÍNDEX ORIENTATIU del PALIC.....	2
C) REFERÈNCIES NORMATIVES.....	5
D) OBSERVACIONS NORMATIVES ALS DIFERENTS APARTATS.....	6
Apartat 1: Observacions al punt 1 de l'índex: protocols o procediments d'actuació.....	6
Apartat 2: Observacions al punt 2 de l'índex: mesures organitzatives.....	7
Apartat 3: Observacions al punt 3 de l'índex: mesures curriculars.....	8
Apartat 4: Observacions al punt 4 de l'índex: col·laboració amb els serveis externs.....	9
Apartat 5: Observacions al punt 5 de l'índex: procediment per a l'avaluació i el seguiment del programa.....	9
E) ATRIBUCIÓ DE RESPONSABILITATS.....	10

A) DEFINICIÓ

El Programa d'acolliment lingüístic i cultural recull els procediments d'actuació del centre i les mesures organitzatives i curriculars, per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de llengua catalana i, si també fos el cas, de llengua castellana.

Inserit en el Pla d'Atenció a la Diversitat i/o el Projecte Lingüístic de Centre, el PALIC recull els elements de planificació necessaris perquè l'alumnat d'incorporació tardana adquireixi la competència lingüística de la llengua catalana (i castellana si és el cas), i conegui el vocabulari bàsic i científic de matemàtiques, del coneixement social i natural, així com les característiques culturals, lingüístiques i històriques de les Illes Balears.

[Índex](#)

B) ÍNDEX ORIENTATIU DEL PALIC¹

1. JUSTIFICACIÓ

2. PROTOCOLS O PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ

2.1. Per a l'atenció a l'inici de curs de l'alumnat amb desconeixement d'una o de les dues llengües oficials:

- a) Avaluació inicial
- b) Mesures o actuacions per a l'atenció individualitzada:
 - Amb l'alumnat
 - Amb les famílies
- c) Responsables de les actuacions
- d) Espais
- e) Temporització

2.2. Per a l'acolliment de l'alumnat d'incorporació tardana

- a) Recepció alumnat i família
- b) Formalització de la matrícula
- c) Adscripció a curs i grup
- d) Avaluació inicial
- e) Integració en el grup

¹ El PALIC pot ser tractat com un document institucional en si mateix, o com una part del Projecte Lingüístic de Centre (i, si així es considera, inserit en aquest) o com una part del Pla d'Atenció a la Diversitat (i, si així es considera, inserit en aquest).

- f) Mesures o actuacions per a l'atenció individualitzada:
 - Amb l'alumnat
 - Amb les famílies
- g) Seguiment
- h) Responsables de les actuacions
- i) Espais
- j) Temporització

3. MESURES ORGANITZATIVES

3.1. Mesures (tallers, aules d'acolliment, suport...)

- a) Especificació de responsables
- b) Terminis, horaris
- c) Funcionament
- d) Recursos
 - Materials: espais, altres recursos
 - Humans

4. MESURES CURRICULARS

- 4.1. Estratègies metodològiques
- 4.2. Adaptacions curriculars
- 4.3. Avaluació (qui avalua, què, com i quan)
- 4.4. Recursos didàctics
- 4.5. Actuacions per a donar a conèixer a aquest alumnat les característiques culturals, lingüístiques i històriques de les Illes Balears
- 4.6. Recursos humans

5. COL·LABORACIÓ AMB ELS SERVEIS EXTERNS

- 5.1. Relació de serveis externs amb els quals es col·labora
- 5.2. Persones responsables
- 5.3. Protocols de col·laboració
- 5.4. Protocols d'intervenció d'aquests serveis
- 5.5. Mesures de coordinació entre el centre i aquests serveis

6. PROCEDIMENT PER A L'AVALUACIÓ I EL SEGUIMENT DEL PROGRAMA

6.1. Indicadors d'avaluació

6.2. Mesures de seguiment i d'avaluació

6.3. Instruments

6.4. Responsables

6.5. Procediments per a l'anàlisi dels resultats i l'adopció de noves mesures

[Índex](#)

C) REFERÈNCIES NORMATIVES

- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les illes Balears, en els centres docents no universitaris de les illes balears (BOCAIB 17/07/1997, núm.89)
- Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics. (BOIB 5/05/2011, núm.67)
- Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. (BOIB 19/07/2014, núm.97)
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears. (BOIB 16/05/2015, núm.73)
- Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB 24/07/2014, núm.100) modificada per l'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 23 de maig de 2016 (BOIB 24/05/2016, núm.65)
- Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 21/05/2015, núm.76) modificada per l'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 23 de maig de 2016 (BOIB 24/05/2016, núm. 65)
- Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària. (BOIB 4/07/2002, núm.80)

[Índex](#)

D) OBSERVACIONS NORMATIVES ALS DIFERENTS APARTATS

En aquest apartat vos facilitam el contingut de les referències normatives citades a l'apartat anterior. Aquest s'ha de tenir present per a l'elaboració del document.

Apartat 1: Observacions al punt 1 de l'índex: protocols o procediments d'actuació

Els centres han d'adoptar mesures d'acolliment i d'adaptació per als alumnes que s'incorporin en qualsevol moment a qualsevol etapa educativa, obligatòria i no obligatòria, per tal que assoleixin tan aviat com sigui possible la competència lingüística que els permeti aprofitar el currículum propi del curs al qual estan adscrits (art.14.2, Decret 39/2011)

Quant a l'adscripció de curs d'aquest alumnat, cal tenir present que "l'escolarització dels alumnes que s'incorporen de manera tardana al sistema educatiu (...) s'ha de fer atenent a les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic. Els que presentin un desfasament en el nivell de competència curricular de més de dos anys poden ser escolaritzats en el curs inferior al que els correspondria per edat. Per a aquests alumnes s'han d'adoptar les mesures de reforç necessàries que facilitin la integració escolar i la recuperació del desfasament i els permetin continuar amb aprofitament els estudis. En el cas de superar aquest desfasament, s'han d'incorporar al curs corresponent a la seva edat"²

Les mesures d'atenció específica per als alumnes d'incorporació tardana han de tenir en compte les circumstàncies personals que han originat aquesta situació, les dificultats que comporta la incorporació al context social, cultural i escolar de la societat d'acolliment, i la repercussió que se'n deriva per al desenvolupament personal i l'aprenentatge. (art.14.5, Decret 39/2011)

Els centres han de proporcionar a les famílies assessorament individualitzat adequat, així com la informació necessària per ajudar-les en l'educació dels fills. L'assessorament i la informació s'han d'adequar a les característiques dels interlocutors. Els centres han de proporcionar als alumnes informació de les mesures organitzatives i curriculars que s'adoptin per a l'atenció individualitzada abans d'aplicar-les i de manera adequada a les seves característiques, edat i maduresa. També s'ha de proporcionar aquesta informació a les

2

Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (art.18.8)

Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (art.22.8)

famílies o als tutors legals. (art.4.3 i 4.4, Decret 39/2011)

Específicament a PRIMÀRIA:

Els alumnes d'incorporació tardana al sistema educatiu, que s'han d'escolaritzar d'acord amb el que disposa l'article 18.8 del Decret 32/2014, de 18 de juliol (paràgraf anterior). Quan aquests alumnes presentin greus mancances lingüístiques en alguna de les llengües oficials, han de rebre una atenció específica que ha de ser, en qualsevol cas, simultània a l'escolarització en els grups ordinaris, amb els quals han de compartir el màxim temps possible de l'horari lectiu. En els termes que la Conselleria d'Educació i Universitat determini, els alumnes d'incorporació tardana al sistema educatiu poden ser atesos mitjançant altres mesures organitzatives. (art.2c, Ordre 2014)

Específicament a ESO:

Els alumnes d'incorporació tardana al sistema educatiu, que s'han d'escolaritzar d'acord amb el que disposa el punt 8 de l'article 22 del Decret 34/2015. Quan aquests alumnes presentin greus mancances lingüístiques en alguna de les llengües oficials, han de rebre una atenció específica que ha de ser, en qualsevol cas, simultània a l'escolarització en els grups ordinaris, amb els quals han de compartir el màxim temps possible de l'horari lectiu. (art.2c, Ordre 2015)

[Índex](#)

Apartat 2: Observacions al punt 2 de l'índex: mesures organitzatives

L'atenció als alumnes d'incorporació tardana s'ha de dur a terme sempre dins el grup de referència. Quan de manera excepcional això no sigui possible, les mesures que s'estableixin tindran una durada limitada en el temps i serà indispensable fer un tractament globalitzat de les àrees o matèries. (art.14.4, Decret 39/2011)

Específicament als IES²:

Qualsevol de les mesures adoptades ha de preveure un temps mínim i un temps màxim de l'horari setmanal dels alumnes en un grup específic diferent al grup-classe de referència. L'activitat específica s'ha de desenvolupar entre un mínim de sis hores setmanals i un màxim de setze, sempre que sigui possible i tenint en compte la llengua i cultura d'origen i el grau d'escolarització de cada alumne. La durada d'aquesta intervenció educativa ha de ser d'un període del curs escolar no superior als nou mesos, sempre segons el grau d'aprofitament i d'assoliment dels objectius. (art.6.3, Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002)

No obstant (...), l'Administració educativa pot autoritzar, amb caràcter excepcional, per a alumnes d'incorporació tardana sense coneixement

de cap de les llengües oficials de les Illes Balears altres mesures d'immersió lingüística amb una dedicació de, si cal, la totalitat de l'horari setmanal, per un període mai no superior a dotze setmanes lectives (art.6.4, Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002).

[Índex](#)

Apartat 3: Observacions al punt 3 de l'índex: mesures curriculars

Els alumnes que de forma tardana s'incorporin al sistema educatiu de les Illes Balears seran objecte de les **adaptacions curriculars** que pertoquin per adaptar l'ensenyament de les àrees lingüístiques del currículum als seus coneixements previs i al seu nivell d'aprenentatge (art.6, Decret 92/1997)

(...) finalitat que aquests alumnes puguin assolir els objectius de les diferents àrees o matèries **sense els impediments ocasionats pel desconeixement de les llengües d'aprenentatge** (...) (art.14.3, Decret 39/2011)

(...) aquestes actuacions han d'incloure el **coneixement de les característiques culturals, lingüístiques i històriques de les Illes Balears**. (art.14.3, Decret 39/2011)

A l'educació bàsica també es poden aplicar **adaptacions curriculars significatives**, de manera temporal, als alumnes d'incorporació tardana en el cas que desconeguin les dues llengües oficials, i/o als alumnes amb un desfasament curricular de dos cursos o més i un nivell de competència que no els permeti assolir els objectius de l'etapa. Aquestes adaptacions els han de permetre accedir al currículum (art.11.4, Decret 39/2011)

Específicament als IES³:

Els alumnes que hagin rebut atenció educativa d'acord amb qualsevol dels dos apartats anteriors han de ser objecte d'un **seguiment** per tal d'avaluar si la incorporació plena al seu grup ordinari de referència es desenvolupa de forma adequada. Si és necessari, es podrà revisar quina atenció lingüística addicional requereixen. (art.6.5)

El programa ha de preveure mesures d'avaluació, tant dels alumnes en els aspectes lingüístics, culturals i curriculars, com dels mecanismes de reincorporació al grup de referència. Les dades d'aquestes avaluacions s'han de consignar en els documents acadèmics pertinents mitjançant les diligències corresponents. (art.7.1 i 7.2)

[Índex](#)

³ Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària.

Apartat 4: Observacions al punt 4 de l'índex: col·laboració amb els serveis externs

Les mesures d'atenció a la diversitat «s'han de dur a terme des de la corresponsabilitat, la col·laboració i la cooperació entre els diferents professionals del centre i els agents externs que participen en el procés educatiu. D'aquesta manera és possible detectar i atendre les necessitats dels alumnes de forma integral i coordinada, elaborar materials específics adaptats i fer el seguiment i l'avaluació corresponents.» (art.4.2, Decret 39/2011)

[Índex](#)

Apartat 5: Observacions al punt 5 de l'índex: procediment per a l'avaluació i el seguiment del programa

El Pla d'Atenció a la Diversitat ha d'incloure l'"Avaluació i seguiment del pla". (art.53h, Decret 39/2011)

El programa ha de preveure mesures d'avaluació del procés per millorar-ne l'execució i fer-ne una valoració final, que s'ha d'incloure en la memòria anual, i que ha de servir de base per a la planificació del curs següent. (art.7.3, Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002).

E) ATRIBUCIÓ DE RESPONSABILITATS

A la Taula 1 especificam a quins càrrecs o òrgans correspon l'elaboració del PALIC, la seva aprovació, i la seva revisió i avaluació.

Taula 1: Qui elabora, qui aprova, qui revisa i qui avalua el PEC

CENTRES PÚBLICS

CENTRES CONCERTATS

ELABORACIÓ	L'equip directiu, amb l'assessorament dels coordinadors de cicles o dels caps de departament i amb la col·laboració del servei d'orientació educativa ⁴ .	Titular del centre
APROVACIÓ	Claustre ⁵ a proposta de la comissió de coordinació pedagògica.	
REVISIÓ	L'equip directiu, amb l'assessorament dels coordinadors de cicles o dels caps de departament i amb la col·laboració del servei d'orientació educativa.	
AVALUACIÓ	Segons s'indiqui en el PALIC. En tot cas l'equip directiu en el marc de la memòria anual.	

[Índex](#)

4 Art.5 del Decret 39/2011.

5 Art.5 del Decret 39/2011. A més, és competència del claustre "Aprovar i avaluar la concreció del currículum i tots els aspectes educatius dels projectes i de la programació general anual.

" (art.129b)